

Management samenvatting

**Literatuuronderzoek
naar de effectiviteit van
preventieve interventies
door kansspelaanbieders**

Judith Noijen
Anne-Marije Kaag
Pim Widdershoven

Managementsamenvatting: Literatuuronderzoek naar de effectiviteit van preventieve interventies door kansspelaanbieders

Auteurs:

Judith Noijen
Anne-Marije Kaag
Pim Widdershoven

Datum:

15 mei 2025

Opdrachtgever:

Mede mogelijk gemaakt door:

Dit onderzoek, in opdracht van ZonMw en de Kansspelautoriteit (Ksa), is uitgevoerd door de Academische Werkplaats Verslaving van Stichting Arkin (afdeling Arkin Onderzoek), in samenwerking met de afdeling Klinische, Neuro- en Ontwikkelingspsychologie van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Aanleiding

Kansspelaanbieders hebben een wettelijke zorgplicht om risicovol gokgedrag te signaleren en passende preventieve interventies in te zetten. De praktijk laat echter zien dat de invulling daarvan sterk uiteenloopt. Dit literatuuronderzoek biedt een overzicht van het internationale wetenschappelijke bewijs voor preventieve interventies die kansspelaanbieders kunnen inzetten bij signalen van risicovol gokgedrag.

Aanpak

In dit systematische literatuuronderzoek zijn uit 5.847 publicaties 13 studies geselecteerd die voldeden aan vooraf vastgestelde kwaliteitscriteria. Deze zijn geclusterd in drie categorieën interventies:

- Feedbackinterventies
- Opgelegde gokpauzes
- Informatieverschaffing

Bevindingen

De meeste interventies laten kleine, kortdurende effecten zien op het verminderen van inzet, duur of frequentie van gokken.

Feedbackinterventies zijn het meest onderzocht en hangen samen met een vermindering van tijd en geld besteed aan gokken, vooral bij mensen met een matig risicoprofiel. Voorwaarde voor dit effect is dat de feedback duidelijk en goed te begrijpen is.

Korte **opgelegde gokpauzes** van 5 of 15 minuten kunnen leiden tot een langere onderbreking van een goksessie. Langere pauzes van 60 minuten hangen samen met een afname in inzet en stortingen op dezelfde dag.

Informatieverschaffing kan bijdragen aan gedragsverandering, maar de effectiviteit hangt sterk af van de inhoud, vorm en wijze van aanbieden. Positief-emotionele en normatieve boodschappen evenals persoonlijke communicatie (zoals telefonisch contact) lijken effectiever dan algemene waarschuwingen of passieve, schriftelijke communicatie.

Beperkingen

De studies verschillen sterk in opzet en kwaliteit. Het aantal goed opgezette studies is beperkt. Langetermijneffecten, effecten bij hoogrisicogroepen en op schadebeperking zijn nauwelijks onderzocht. Veel andere typen interventies vielen buiten de scope. De dominantie van door de industrie gefinancierd onderzoek benadrukt het belang van onafhankelijkheid en transparantie.

Beleidsimplicaties

Hoewel de gevonden effecten klein zijn, kunnen preventieve interventies bijdragen aan het beperken van gokgerelateerde schade. Met name wanneer ze breed worden toegepast of effectief zijn bij risicogroepen. Ze dienen realistisch gepositioneerd te worden binnen een breder maatregelenpakket, waarbij transparante communicatie over hun beperkingen van belang is.

Aanbevelingen

Verbeter de implementatie van interventies:

- Stimuleer aanbieders om feedback zichtbaarder en begrijpelijker te maken.
- Stem pauzecriteria (zoals lengte en timing) af op risicoprofielen.
- Richt informatieverschaffing doelgroepgericht in, zet in op normatieve en positief-emotionele boodschappen en combineer deze waar mogelijk met andere interventies. Blijf investeren in persoonlijk contact bij signalen van risicovol gokgedrag.

Investeer in aanvullend en onafhankelijk onderzoek:

- Stimuleer zowel **A/B-tests als RCT's en langetermijnstudies**.
- **Stimuleer open science en transparantie**, inclusief structurele vermelding van financiering en belangenverstrengeling.
- Ontwikkel **eenduidige meetinstrumenten en evaluatiekaders**.
- Bevorder gebruik van **objectieve gedragsdata** voor **onafhankelijk onderzoek**.